

BÁCSKA

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 OKTÓBER 31.

SZOMBAT

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Elítelték Lukinics Edo rágalmazásáért a Demokratija szerkesztőjét -- A görögök kiűrték a megszált területeket -- Elnapolták a parlamentet november 6-áig

Nem politizálunk?

Erdélyi magyar lapok közlései nyomán a „Délbácska” mai száma is beszámol arról a példátlan közönyről, amelyet erdélyi magyarsága tanusít a közelgő községi választásokkal szemben. A kisebbségi törekvésekben szisztematikusan átgázoló román kormány a bürokratizmus egész arzenáljának igénybevételével pusztította ki a magyar választókat a választói névjegyzékből. Kolozsváron négyezer, Aradon háromezer, Nagyváradon négyezer, Brassóban ezer, Szatmáron ezer magyar választót töröltek a névjegyzékből. A közszemlére tétel tíz napja alatt az érdekelteknek módjukban lett volna reklamálni, a maga sorsával nem törődő tunya tettekre képtelen magyarság azonban nem mozdult meg. A magyar sajtó hiába kért, könyört és a Magyar Párt hivatalos kommunikációban reménytelenül igyekezett felbreszteni a magyar lelkiismeretét. A lebukóztott magyar öntudat nem adott életjelt magáról. Kolozsvár négyezer kinullázott magyar polgára közül csupán hatvan jelentkezett, hogy a reklámlással eleget tegyen faja, önmaga és gyermekei iránt teljesítendő kötelesség parancsának. Az arány másutt sem jobb, egyes helyeken még rosszabb. Ez a kiábrándult tapasztalat számszerűleg körülbelül így mutat rá magyar tragikum közelebbi okaira: *A magyarságnak csupán egy százaléka teljesít kisebbségi helyzetéből jolyo kötelességeit.* Nemcsak Erdélyben, Szlovénországban is talán mindennél inkább a mi szűkebb hazánkban, a Vojvodinában is. A többi teljes közömbösséggel szemléli azt a küzdelmet, amelyet a lelkiismeretesek, a becsületesek és bátrak maroknyi csapata folytat azokért, akikben tunyaság, lelkiismeretlenség, önzés, vagy gyávaság az események fokmérője. Ez az egyetlen százalék minden kötelességet vállal és azokat képességeihez mérten teljesíteni igyekszik. Értelmi, anyagi és erkölcsi erejüknek egész tüzevetésével állanak csatasorba ezek, akiknek könnyű a harca a hatalommal, de reménytelen a küzdelme a közönnnyel. Fáradságra hajló, szomorú és minden igazságba vetett hitből kiábrándító ez a tapasztalat, amely a magyarság kisebbségi küzdelmének hetedik évében ugyszólván általános az első vonalon. A magyarság minden talajt elvesztett lábai alól. A problémái megoldásában két ut között ingadozik: Az egyik a teljes apathia, a másik Brazília felé vezet. Mind a kettő pokol, azzal a különbséggel, hogy az előbbiben — még nem gyujtottak be. A magyarság szökik a kötelességek vállalása elől és botorul hiszi, hogy néha felsíró panaszával már biztosította elkönfiskálásra szánt jövődjét. A magyar lélek hívós mozdulatban közönybe burkolódik s nem vár, nem remél és nem akar semmit. Körülötte pedig ezer szándék bontakozik és milliónyi kéz nyul nem védett értékei után. És mindennap le hull egy darab vakolat a magyar házról, mindennap eltűnik egy-egy magyar iskola és mindennap halkabb a magyar szó ott, ahol egyszer bőségesen csorgott a magyar élet. Mindennap kevesebb lesz egy-egy holddal, amelyet végigcirógathatott a magyar ninc-

telen reménysége, de mi azért: „Nem politizálunk”. És életünk koldus országútján már dögve se jut előbbre az a szekér, amely nem tartogat egy morzsányi örökséget sem, a kö-

vetkező magyar generáció számára. Ez a nemzedék még a reményt sem hagyja örökül gyermekei számára. A „nem politizáló” magyarok kifosztják a következő generációt is...

A KORMÁNY KÖRREKÉNTEN JÁRI EL A BOLGÁR—GÖRÖG KONFLIKTUS ÜGYÉBEN

Az antant köszönete a kormánynak

November 6-ig elnapolták a szkupstinát — Pribicevics kortesuton — 12 millió ingyen cigarettára — A pénzügyi bizottság takarékos

Beogradból jelentik: A kormány határozata következtében a szkupstina üléseit november 6-ig elnapolták. Képviselői körökben sokat foglalkoztak ezzel a kérdéssel és az a vélemény alakult ki, hogy a kormány két okból kifolyólag szánta rá magát az elnapolásra. Az első ok az, mert a rokkanttörvény anyagi részét még nem dolgozták ki és a kormány igen ferde helyzetbe került volna, ha a parlament ennek kidolgozása előtt fogadta volna el a javaslatot. A második ok pedig az, hogy a pénzügyi bizottság munkarendje még nem készült el. A pénzügyi bizottságnak ugyanis hozzá kell fogni a költségvetés tárgyalásához, ez azonban még nem érett a tárgyalásra és ezért kellett elnapolni a szkupstina üléseit.

Politikai körökben tegnap többet foglalkoztak külpolitikai, mint belpolitikai kérdésekkel. A kormány pártjainak körében nagy örömmel fogadták azt a hirt,

hogy a francia és angol kormányok köszönetüket fejezték ki a kormánynak a görög-bolgár konfliktusban elfoglalt magatartásáért, ami által lehetővé vált a kellemetlen incidens békés liquidálása.

Külpolitikai kérdésekkel fog foglalkozni a mai minisztertanács is, ezenkívül kidolgozza a pénzügyi bizottság munkaprogramját és a rokkanttörvény anyagi részét.

Tegnap délután hat órakor kellett volna minisztertanácsot tartani, de Pasic Nikola intézkedésére ez elmaradt. A miniszterelnök mindössze Miletics Krszta, Nincics Momcsilo és Radojevics Ante miniszterekkel tárgyalt hosszasan.

Általánosságban megszavazta a szkupstina a rokkant törvényt

A parlament tegnapi ülését negyed 11 órakor nyitotta meg dr. Szubotics Nikola elnök. Napirend előtt Kokanovics Cseda javaslatot terjesztett elő a Boszniában és Hercegovinában kiadott bégföldrekről szóló rendelet ki egészítéséről. Kokanovics szerint a boszniai parasztek helyzete kétségbeesítő és ha nem sietnek segítségükre, mind koldusbotra jutnak. Épen azért kérte a parlamentet, mondja ki a sürgősséget javaslata tárgyalására.

Rádics Pavle földbirtokreform miniszter

a kormány nevében kijelentette, hogy nem fogadja el a sürgősségi indítványt. Beszéde során azt mondta, hogy a földmives párt ablakon át nézi az eseményeket és hogy agrár kérdésekben kommunista elveket vall.

A miniszter ezen szavait nagy vihar követte, különösen az agrárpártiak tiltakoztak a miniszter szavai ellen. A nagy lármában az elnök többször rendre utasította a Kokanovicsot.

A láрма lecsillapultával Kokanovics személyes megtámadtatás címén kért szót és a

Pribicevics Rumán

A független demokrata párt tegnap délután értekezletet tartott, amelyen kizárólag pártügyekkel foglalkozott. Az értekezlet után a párt képviselői kerületeikbe utaztak, csak Zserjav Gregor és Pivko dr. a pénzügyi bizottság tagjai maradtak Beogradban. Pribicevics Szevtozár ma este Rumára utazik, ahol holnap nagy népgyűlést tartanak a független demokraták.

Az ingyen cigaretták

A pénzügyi bizottság plénuma tegnap este ülést tartott, amelyen először a panasz és kérvény bizottság tagjait választották meg. A bizottságba a radikálisok közül hat, rádicsék közül három, az ellenzéki pártok mindegyikéből pedig egy-egy képviselő került be.

A rendkívüli bevételekről és kiadásokról szóló pont vitájánál Szojadinovics Milán pénzügyminiszter is felszólt és közölte, hogy a beogradi Nemzeti Színház három millió dinár szubvenciót kap. A színháznak tavaly 700 000 dinár feleslege volt, amit az idén új beruházásokra fordítanak.

Nagyon élénk vita fűződött a 3. ponthoz, amely az ingyenes reprezentációs cigaretták gyártásáról szól. Eddig 12 millió dinár értékű reprezentációs cigarettát gyártottak, az idén azonban már itt is takarékoskodni fognak, amennyiben csak két millió dinár értékű ingyen cigarettát fognak gyártani, 4 millió dinárért pedig féláron fognak adni reprezentációs cigarettákat.

A bizottság tudomásul vette a jelentést, mire a bizottság ülése befejezést is nyert.

A LAKASKÉRDÉS MEGOLDÁSA ROMÁNIÁBAN

Ahol öt év alatt mindenki épít házat

Megalakult az első házépítő szövetkezet Kolozsvárott — Házépítés életbiztosítás útján
Egy követésre érdemes példa

A vojvodinai képesített kőműves és ácsmesterek nemrégben mozgalmat kezdeményeztek azzal a céllal, hogy egy lakás — illetőleg házépítő szövetkezetet alakítsanak, amely állami támogatással igyekezett volna a mind sulyosabbá váló lakásproblémát megoldani. A kezdeményezésnek a legkülönbözőbb okok miatt nem volt meg a sikere. Most hasonló mozgalomról adnak hírt a kolozsvári lapok, amelyek szerint ott a napokban már meg is alakult az első házépítő szövetkezet, amely öt év leforgása alatt házhoz fogja juttatni összes tagjait.

Kolozsvári jelentés szerint az akció kezdeményezője a bukaresti Asigurarea Romaneasca, amely mindenütt megalakítja a házépítő szövetkezetet, ahol legalább ötven tag jelentkezik.

Ezek a tagok kötelesek az Asigurarea Romaneasca intézetnél megfelelő összegű életbiztosításokat kötni, melynek ellenében a biztosítótársaság megfelelő nagyságú kölcsönt

nyújt öt év alatt. Minden évben az Asigurarea Romaneasca az összbiztosításoknak megfelelő kölcsönösszeg husz százalékát folyósítja, ami azt jelenti, hogy

az első évben a szövetkezeti tagoknak együttese már saját házhoz jut,

a következő években fokozatosan ismét együttese tud építeni, vagyis öt év alatt mindenki lakáshoz jut. A biztosítások fejében nyújtott kölcsönért a szövetkezet aránylag kedvező kamatot fizet. Száz ezer lej kölcsön után például a biztosítási járulékkal együtt tizenöt év alatt 180 ezer lejt fizet a szövetkezet bármely tagja, viszont a letörlesztés után, vagyis 15 év elteltével megkapja készpénzben és egyszerre azt az összeget, amelyre biztosította magát. A kölcsön és életbiztosítás törlesztése havi 1200 lejes részletekben történik.

*

A sziriai helyzet

Páris okt. 30. Több lap jelentése szerint Sarrail tábornokot visszahívták és polgári főmegbízottal fogják helyettesíteni. Remélik, hogy ezáltal visszaállítják a békét Szíriában.

London okt. 30. A Daily News jelenti Jeruzsálemből. A menekültek Damaszkuszt úgy írják le, mint holt várost, amely olyan, mintha földrengés katasztrófája vonult volna rajta végig. A forradalom szünetel és a város ostromlott város képét mutatja.

London okt. 29. Washingtoni Reuter jelentés szerint a külügyminiszeriumban elrendelték a vizsgálatot, vajjon Damaszkuszban amerikai állampolgárok életének és vagyonának védelme tárgyában előterjesztés tehető-e a francia kormányhoz.

A népszövetség dicsérete

London, okt. 30. Az angol gyarmatügyi államtitkár Genfből való visszatérte után nyilatkozatot tett, amelyben megemlíti azt a rendkívüli gyorsaságot, amellyel a népszövetség működik. Ha a népszövetség nem állna fenn, akkor most Görögország és Bulgária között háború volna. Az államtitkár azután a locarnói értekezletről beszélt és kijelentette, hogy a locarnói megállapodásoknak nagy fontosságot tulajdonít és hogyha a locarnói szerződés megkönnyíti azt, hogy Németország belépjen a népszövetségbe, úgy hosszú évekre megtette az egyik legfontosabb lépést a béke és a nemzetközi együttműködés felé. Megemlítette még, hogy a locarnói német delegációra súlyos idők várnak a német nép és a német parlamentben való elintézés során.

Ítélet a Thurn-Taxis ügyben

Rágalmazás és becsületsértés miatt elítélték a Demokratija felelős szerkesztőjét

Beogradból jelentik: A Thurn-Taxis affair idején a Demokratija felelős szerkesztője részletesen foglalkozott a kérdéssel és ennek során különböző visszaélésekkel vádolta meg dr. Lukinics Edo akkori igazságügyminisztert.

Dr. Lukinics Edo, védőügyvédje Pavlovics Dragisa útján rágalmazásért és becsületsértésért beperelte a Demokratiját. Az elsőfokú bíróság tegnap tárgyalta az ügyet és bűnösnek találta a Demokratija felelős szerkesztőjét rágalmazás és becsületsértés bűntettében és ezért kéthavi fogházra, az összes költségek viselésére és az ítéletnek a Demokratijában való közzétételére ítélte.

Kisebbségi nyelvünket védelmezi az, aki új előfizetőt szerez a „DELBÁCSKA”-nak

A katolikus mozgalmak szervezése a Bácskában

Konzultori értekezlet a szubotica apostoli adminisztraturán
Fontos tárgysorozat szerepel a napirenden

A bácskai apostoli adminisztrátor november 10., 11. és 12-ére Szubotica konzultori értekezletet hívott egybe, amelyen sok olyan fontos ügyet fognak tárgyalni, amely közelről érinti a katolikus közönséget és papokat. A konzultori értekezlet napirendje a következő:

November 10-én d. e. 9 órakor a Szent Teréz templomban csendes mise. A tanácskozásokat a papi Otthonban délelőtt 9—12 és délután 3—7 között tartják meg. Az értekezlet tárgysorozata:

1. Communicaanda (A főpásztor közlései).
2. A lelkipásztorkodás köréből: a) Az erkölcselenség terjedésének meggátolása, b) misztika (dr. Egert), c) népszaporodási tünetek (Weinert esperes), d) ifjúság megmentése (Würtz esperes), e) női ruházat (Fáth apátplébános), f) a ritus egységesítése (dr. Egert), g) rituále („Ord”), h) farsangnap adorationok beszűntetése (topolai esperesi kerület), i) az öngyilkosok temetésének feltételei, j) vegyes házasságok szaporodásának veszedelme. (Ezt a kérdést, mint velünk közlik igen behatóan akarják megvitatni, miután radikális módszert akarnak találni arra vonatkozólag, hogy a vegyes házasságok szaporodását valamiképpen meggátolják), k) az 1926. évi jubileumi körmenetek szertartása (előadó: Hegedüs esperes). Minden jubileumi év befejeztével ugyanis jubileumi körmeneteket tartanak azok számára, akik nem mehettek el Rómába.

3. A papság anyagi helyzete. a) párbérváltás (Würtz esperes), b) vagyonszámla, c) Taxatörvény, d) a káplánok ellátása és fizetése, e) végrendeletkezés (Ord), f) penzió alap (Kujundzsics prelátnak), g) hozzájárulás kulcsa (Michler apát), h) a segélyalapról szóló kimutatás stb. (Kujundzsics prelátnak).
4. Papnevelés: a) paphiány, b) a felvett

növéndékek ellátása (Svraka), c) az egy dináros hozzájárulás, e) a hitközségek hozzájárulása.

5. Az egyházmegyei közigazgatás köréből: a) az esperesi látogatások fontossága (Michler apátplébános), az esperesi kerületi gyűlések tárgya (dr. Egert apát), a konzultori bizottság munkarendjének megállapítása és kiterjesztése, valamint a plébánia pénztárának az egymáshoz való viszonya.

6. A katolikus akció: a) irányeszmék (Circ), b) a katolikus erők tömörítése, c) gyűjtések, d) a katolikus akció napja (nyomt.) e) a gyűjtések, d) a katolikus akció. A papság társadalmi működése, f) hitbuzgalmi társulatokról szóló kimutatások (ref. dr. Tumbász, Haug, Nacsa, Schweirer és dr. Hampel), g) katolikus indifferens és katolikus ellenes szervezetek.

7. A hitközségek: a) a megadóztatás és az alapok kezelése, b) a kettős birtokok egy és két községben, c) az egyházmegyei együttes tanácskozás (Hirka), d) a hitközségek munkájának felügyelete.

8. Az iskola ügyek. a) Az iskolai elvett vagyon, jogfentartás, b) A középiskolai nevelés, c) Inasiskolák és V. és VI. o. (Hegedüs esp.) d) az elemi iskolák hittanítása, új tanterv (Dr. Egert), e) Díjazás kérelmezése (Hegedüs esp.).

9. Szabályzat az egyházi alkalmazottak szolgálati viszonyairól.

- a) A kántorkérdés, új elhelyezkedés, kántorképzés, kalocsai nyugdíj alap, jogaik és kötelességeik, b) Egy házigondnok (Hegedüs esp.), c) Harangozó és sekrestyés (Hegedüs esp.) d) Templom alap és az egyes alkalmazottak ingatlanai.

10. Esetleges indítványok.

*

A görögök kiűritették a megszállt területeket

Véget ért a görög-bolgár határincidens

Szofia okt. 30. A görög tisztok tegnap hat külföldi katonai attasé és Zlatew bolgár ezredes jelenlétében maguk is elismerték, hogy a szaloniki parancsnokság egyik tegnap kiadott közleménye téves volt, mert a bolgárok nem támadtak meg egyetlenegy görög határőrsőt sem.

Mint egy közvetlen Demir Hisszárból érkezett sürgöny jelenti, a görög csapatok a bolgár terület kiűritését éjjelkor fejezték be, tehát nyolc órával annak a határidőnek lejártá előtt,

amelyet a külföldi katonai attasék és a görög hadügyi bizottság megállapított.

A görög-bolgár harc újbóli feléledéséről szóló hírek után a fenti két távirat érkezett, amelyek arról számolnak be, hogy a konfliktus elintéztét nyert.

Londoni távirat szerint csak decemberben fog összeülni az a bizottság, amelynek feladatává tették a vizsgálatot lefolytatni a határincidens ügyében.

*

az ág. hitv. evangélikus templomban ül össze október 31-én, szombaton délelőtt 9 órakor a következő napirenddel:

Istentisztelet. Üdvözlések. A királyi ukáz felolvasása. A zsinat megalakulása. Jegyzőkönyvvezetők és hitelesítők megbízása. A zsinat résztvevői névsorának megállapítása és ennek kihirdetése. Az elnökség és a helyettesek megválasztása. Az ügyrend meghozatala. Bizottságok választása és a munka felosztása. A legközelebbi összejövetel helyének és idejének meghatározása. Esetleges indítványok. Az ülés bezárása.

A zsinatra az ág. hitv. ev. szlovák hitközségeken kívül a muraközi szlovén, illetve vend egyházközségeket is meghívják.

A szlovák egyházkerület körülbelül hatvan ezer szlovák és mintegy huszonezzer szlovén, illetve vend lelket számlál, akik négy esperesség, a bánsági, bácskai és szerémségi szlovák és a muraközi szlovén, illetve vend esperesség alá tartoznak. A német egyházkerület felett a bánsági, bácskai, horvát-szlavonországi, zagrebi, szlovéniai és boszniai esperesség gyakorol fennhatóságot, a hívők száma pedig meghaladja a nyolcvannyolcezeret.

A német egyházkerület elnöke, Wagner Gusztáv Adolf novivrbaszi lelkész, míg a szlovák egyházkerület élén Veres Ádám iloki lelkész, püspökhelyettes áll.

A zsinatot megelőzően tegnap délután öt órakor az evangélikus templomban előértekezletet tartottak a zsinat résztvevői.

Kossuth Lajos is kötött paktumot Cuza fejedelemmel

Az erdélyi nemzetek önkormányzatát és szabadságát foglalták írásba

Az a szövetség, amit Cuza professzorral kötöttek Budapesten az ébredők, felidézte emléket egy fejedésbe ment történelmi egyezségnek. Kossuth Lajos kötötte ezt Cuza fejedelemmel. Nem lépett életbe ez az egyezség, amelynek minden pontja dokumentálja azt az eszmei és politikai magaslátot, amelyről igaz ügynek nagy szellemei tárgyalásokat kezdek.

Kossuth Lajos a forradalom után az emigrációban, mint Magyarország külpolitikai érdekeinek is képviselője, Vizakna és Nagyenyed után szükségesnek látta a magyarság érdekében tárgyalást kezdeni Cuza fejedelemmel az erdélyi kérdésekben. Amint ezt Kossuth emlékirataiban maga is feljegyezte, négy pontban kötött egyezséget Cuza fejedelemmel. Ezekből az emlékiratokból álljanak itt tanulságul, hogy milyen pontokat diktált akkor Kossuth szelleme. Az egyezség szövege a következő volt:

1. Minden régi meghasonlás elfeledése és teljes kiküszöbölése románok és magyarok között.

2. Ugyanaz a jog és szabadság Magyarországon minden lakosának faj- és valláskülönbség nélkül.

3. A község és vármegye önkormányzata. A vallás- és közoktatásügynek igazgatásában teljes függetlenség a különböző vallások és nemzetiségek számára.

4. A háború befejezte után egy Erdélyben összehívandó gyűlés határozza ezen tartományok Magyarországgal való adminisztratív egysége felett s ha a többség azt határozná, hogy Erdély régi, különálló adminisztratív helyzetébe visszatérjen, az nem ellenezetik.

Ez a négy pont — ki ne látná — nemcsak az akkori Magyarország gondolkodását tükrözteti vissza, de megfelelt annak a szabadelvű politikának, a vallásszabadság ama gondolatának és a felekezeti béke ama kérdésének, amely az erdélyi komoly politika hagyománya volt. És megfelelt — ami az erdélyi népek szempontjából annyira és mindenek felett fontos — az erdélyi nemzetek békevágyának. Négy rövid pont az egész és a néhány mondat reflektorfénnyel világít a mai homályba.

A magyarság ügyének tesz szolgálatot, ha előfizet a nyolcoldalas „DELBÁCSKA”-ra!

Vita az új magyar pénzről

A magyar nemzetgyűlés ülése

Budapest okt. 30. A nemzetgyűlés mai ülését féltizenegykor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Napirend szerint az egyes bizottságokban megüresedett különböző tagsági helyek betöltése és a közegészségügyi bizottság tagjainak megválasztása következett. A nemzetgyűlés ezután a halászlé jog szabályozásáról szóló javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja. Utána a burgonya-rák és Colorádó bogár elterjedésének megakadályozásáról szóló törvényjavaslata tét a ház. A nemzetgyűlés a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

Az új pénzegység összeállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását kezdik meg ezután. A javaslatot Görgey előadó ismerteti. A magyar pénz stabilizálódása után felvetődött az a kérdés, hogy a pénzegység szempontjából milyen pénzt hozunk forgalomba. Az osztószámunk majd akkor lesz csak szerepe, ha az új érme is forgalomban lesz és az árak átszámítását kell majd végezni. Leglényegesebb kérdés az, hogy a pénzbeváltás ideje mennyi rövidebb legyen.

Beck Lajos teoretikusan fejtegeti a szakirodalom felfogását, amely e téren elsősorban a belső árfolyam fixizálását tartja fontosnak e kérdésben. Bele kell kapcsolódnunk az angol valutába. A 12.500-as osztószám nagy zavart idéz majd elő a gazdasági életben, valamint az adókövetéseknél. A tízezres osztószám mellett foglal állást, a javaslatot nem fogadja el.

Sándor Pál szólal fel ezután hasonló álláspontját ismertelve. Figyelmezteti a nemzetgyűlést, hogy a miniszterelnök személye iránti szimpátiából ne kösse le magát, hanem halaszsa el a kérdésben a döntést a jövő hétre, hiszen ebben a kérdésben hivatott szakértők sem jutottak döntő megállapodásra.

Bud János pénzügyminiszter azonnal válaszolt és kijelentette, hogy a kérdést maga sem tartja politikumnak, mert hiszen a pénzügyi kérdés egyetemes érdek. Hangsúlyozza, hogy a kormány semmiféle nyomás alatt nem áll, maga a népszövetség is kijelentette, hogy a valutareform Magyarország legsajátosabb belügye. Shmit főbiztos a befolyás látszatát is kerülni akarja és ezért véleményt sem nyilvánított ebben a kérdésben. Pénzügyi helyzetünk helyreállítására programot állítottunk fel, annak tervszerűen le kell folynia és meg kell lennie a befejezésnek. A Magyar Nemzeti Bank, amelynek élén európai, sőt világtekintély áll, — hálás azért, hogy ezt Sándor Pál is elismerte — páratlan munkát végzett pénzünk stabilizálásának megteremtésével. A Nemzeti Bank a legszilárdabban megalapozott bankok közé tartozik, szilárd aranyreláción nyugvó pénzrendszerünk van, és semmi akadály nem lenne annak, hogy vele akár a világ végéig is élhesünk. Ez ellen csak a túl magas számok szólnak, mert félrevezetik és megtévesztik a közönséget. Szükséges tehát kisebb egységre átvinni

pénzünket. A rendezés végleges, ideiglenes rendezésről nem is lehet szó, mert ez azt jelentené, hogy kételkedünk pénzünk szilárdságában. Az osztószám nem elv, hanem célszerűségi kérdés. Maga is megpróbálta, hogy egy világgazdasági egységbe kapcsolódjunk bele, de nehézségekre talált, mert túlnehéz osztószámot kapott volna. Ismételtelen kijelenti, hogy csak olyan pénzügyi reformot enged meg amelynek keresztülvitelénél senki se nyer, és senki sem veszít.

Az elnök a pénzügyminiszter beszédét félbeszakította, mivel a tanácskozási idő lejárt, bejelentette azonban, hogy a napirend megállapítása után a pénzügyminiszter folytathatja beszédét.

Rövid szünet után Rubinek előadó a közjogi bizottság jelentését terjesztette be a Széchenyi István gróf emléket tárgyaló törvényjavaslata vonatkozólag. A nemzetgyűlés ki mondja erre a sürgőséget. Az elnök bejelenti, hogy a nemzetgyűlés a háboruban hősi halált hal tisztviselőinek és alkalmazottainak emléket emléktáblával örököltette meg, hasonlóképpen a vértanúhalált halt Návay Lajos és Tisza István gróf emléket is. Indítványozza, hogy a ház holnap délelőtt tizenegy órakor ünnepi ülést tartson, amelynek egyetlen tárgya a továbbbi teendők iránti intézkedés legyen. A nemzetgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadja.

Nem kíván a tízezres osztószám politikai részével foglalkozni, kétségtelen azonban, hogy nem szükséges mindig külföldi minták után indulnunk. Nemcsak a pénz becsületét, de megbecsülését is meg kell teremteni. Ezt jelenti a 12500-as osztószám, amely takarékosra fogja kényszeríteni a komoly pénzegységhez szokott népet. A pengő évszázados fogalom a magyar nemzet történelmében éppen ezért az elnevezés ne bántson senkit. Legyen végre nekünk is önálló pénzünk.

Ezután a jegyző felolvasta a belügyminiszternek Malasics interpellációjára adott választ. Malasics azt panaszolta, hogy különösen a vidéken a hatóságok nem engedélyezik a szociáldemokrata párt üléseit. A belügyminiszter válaszában rámutat arra, hogy a hatóságok egyetlen ülést sem tiltanak be, ha az nem látszik a közrendre veszélyesnek. Olyan utasítást azonban nem adhat ki, hogy minden gyűlést engedélyezzenek, mert a háború és forradalom után az emberek sokkal ingerlékenyebbek és ezért vigyázni kell arra, hogy mikor és milyen gyűlést engedélyezzenek. A szociáldemokrata párttal szemben éppoly tárgyilagossággal járnak el a hatóságok, mint a többi párttal szemben, ha ellenkező eset fordul elő, a sérelmet mindig orvosolni fogják. A választ Malasics nem vette tudomásul, a nemzetgyűlés azonban elfogadta. Ezzel az ülés félhárom órakor végetért.

Painlevé új kormánya

Franciaország helyzete komoly

Páris. okt. 30. Painlevé kormánya tegnap tette le a hivatali esküt és kedden fog bemutatkozni a kamarában.

A francia lapok mind azt írják, hogy a kormányra nagy feladatok várnak. Utálnak a pénzügyi tárca kettéosztására, amely annak a jele, hogy a kormány nagy jelentőséget tulajdonít a pénzügyi probléma megoldásának. A baloldali lapok azt írják, hogy a kormány a kartell egységének bizonyossága és záloga.

A köztársasági szövetség Millerand-Poincaré féle szenátusi frakciója tegnap ülést tartott, amelyen állásfoglalt a Painlevé kormány ügyében. Több nyilatkozat elhangzása után Millerand emelkedett szólásra és kijelentette, hogy a jelenlegi helyzet komoly. Csúpan két körülményt kíván megjegyezni, amiből joggal lehet következtetni, hogy van ok a nyugtalanságra. Bármily nagyok is a pénzügyi nehézségek, határozottan reméli, hogy Franciaország győzedelmeskedni fog, feltéve ha visszatér a

bizalom az országba, amely csak úgy támadha fel ismét, ha meggyőződést szerez arról, hogy a nemzeti érdekeket a pártszempontok fölé helyezik. A mostani válság oka a nizzai pártkonferencia, amely brutális megsértése a kamara jogainak. A második nyugtalanító körülmény a szíriai helyzet.

Tüntetés az adó ellen

Páris, október 30. A francia megyék kereskedelmi és ipari szövetségének néhány ezer tagja, akik itt kongresszust tartanak, tegnap tüntetést rendeztek az adóterhek ellen. A tüntetők a főutvonalakon keresztül a parlamenthez vonultak, ahol azonban a rendőrség visszaszorította őket. A tüntetés nagy méretet öltött.

Hirdessen a Délbácskában

HIREK

1925. Október 31. Szombat

Római katolikus: *Farkas*. Protestáns: *Péter*. Görög keleti: *Lukács*. A nap kel 6 óra 42 perckor, nyugszik 4 órakor 44 perckor. A hold kel 12 óra 56 perckor, nyugszik 3 óra 11 perckor. Nemzeti Színház: A beográdi orosz drámai társulat vendégszereplése: *Car Fjedor Ivanovics*. Apolló mozi: A szent ördög. Labdarugás: D. u. 3 órakor Jugoszlavia—OSKV a Karagyorgye pályán.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban az időjárás nem fog jelentősen változni. Keleten a szelek élénkebbek lesznek, 5—6 méter sebességűek, a felhőzet növekedni fog és kisebb esők is lesznek érezhető lehűléssel. Nyugaton azonban kiderül és az éjszakák meg hűvösebbek lesznek, fagy-pont körüli hőmérséklettel.

— **Doktorrá avatás.** Kulcsár Ferenc novisadi nyugalmazott telekkönyvvezető fiát ifj. Kulcsár Ferencet, a debreceni Tisza István tudományegyetem orvosi fakultásán doktorrá avatták.

— **Az új aprópénz.** Mint már jelentettük a napokban kerülnek forgalomba az új veretű egy és féldináros rézpénzek. Az egydinárosok november 15-ig kerülnek kiadásra, a féldinárosok pedig december 1-ig. Az új rézpénzeket kívül forgalomba helyezik a már 1920-ban vert 10 és 5 parás aprópénzeket, amelyek annak idején csak néhány hétig voltak forgalomban. Ezeknek ugyan nem nagy hasznát vesszük, mert 10 és 5 paráért ugyiszólván semmit nem lehet vásárolni. A pénzügyminiszter most már rendszeresen fogja kivonni a forgalomból a papír aprópénzt, amely szinte hasznavehetetlenné vált, míg az 5 dináros papírpénzt új kiadású papírpénzzel cserélik fel.

— **A magántisztviselők mulatsága.** Magántisztviselők egyesülete Botics dec. 5-re tervezi mulatságának megtartását. Mint most értesülünk az „Intellektuelek Organizációja” nevéhez méltónak és művészi szempontból grandiózusnak tervezi a mulatságát és programjait az előjelek után ítélve, kultúr szempontból városunk egyik kimagasló eseménye lesz. Nem akarjuk előre megütni a nagydobot és azonfelül a díszkreáció is hallgatásra kötelez bennünket, de annyit már most elárulhatunk, hogy már folyamatban vannak a tárgyalások a beográdi és zagrebi művésztszadalm elítjével és a program főbb pontjait valószínűleg országos hírnevű és városunkban eddig még nem szerepelt művészek számai fogják képezni. Erről az örvendetes kultúreseményről olvasóközönségünket értesítve, megjegyezzük még, hogy néhány napon belül módunkban fog állni a tisztviselőegyesület dícséretreméltó törekvéseit közelebbről ismertetni.

— **Céllövészet.** A novisadi céllövész egyesület november 1-ére tervezett díjazással egybekötött céllövészetét elhalasztotta, a lövészverseny november 8-án és 15-én lesz.

— **Nézzé meg szombaton este a Szlobodában a „Molnár és gyermeké”-t. Feljethetetlen szórakozásban lesz része.**

— **A csongrádi bombapör a kuria előtt.** Budapestről jelentik. 1923. karácsony éjszakáján történt Csongrádon a Magyar Király szállodában a bombamerénylet, amelynek vádlottait 1924 nyarán a szolnoki törvényszék felmentette. A felmentő ítéletet a kir. ítélőtábla helyben hagyta. Az ügyész megnyugodott, ellenben a sértettek képviselői semmisségi panaszt jelentettek be a tábla ítélete ellen. A kuria Rác tanácsa december 9-re tüzte ki a csongrádi bombapör tárgyalását.

— **Nem a selyemgyár igazgatóját tartóztatták le.** Több lap tegnap azt a hírt hozta, hogy letartóztatták a novisadi selyemgyár igazgatóját illetve pénztárosát. A letar-

tóztatott Drinyakovics Milos azonban, nem a selyemgyár tisztviselője, hanem a selyemtenyészési felügyelője és letartóztatása a földművelésügyi minisztérium feljelentése következtében történt. Drinyakovics Milos a radikális párt tagja és mint ilyen benn van a kibővített városi tanácsban is.

— **Hadgyakorlaton agyonlöttek egy német altábornagyot.** Drezdából jelentik. Tegnap kora délutáni órákban vegyes fegyverekkel éles lövészet volt a juterborgi katonai gyakorlótéren. A támadó csoport első vonalában volt a harcászati gyakorlat vezetője és a gyakorlatban résztvevő tiszték, köztük Müller altábornagy is. A távolság, amelyre a gyalogság gépfegyverrel tüzelt, ezer méterre volt. Egyszerre Müller altábornagy, akit oldalán lövés ért, összeesett és nyomban meghalt. Egy egészségügyi tiszt nyomban megállapította, hogy nagytávolságból lött gépfegyverlövédék átütötte a tábornok ütőerét és azonnali halált okozott. A szerencsétlenségért felelőssé tenni az eddigi megállapítások szerint senkit sem lehet. A szakértők azt állítják, hogy a töltényben levő kevés lőpor okozta a végzetes rövidtávolságú lövést. Gesszler hadügyminiszter, aki a gyakorlat színhelyén volt, nyomban a szerencsétlenség után lefuvatta a gyakorlatot. Nincs kétség aziránt, hogy a végzetes gépfegyver lövedék esetében tévesen utra került lövedékről van szó, amely nehezen megállapítható szögben megváltoztatta röppályáját.

— **Elkapta a gép a karját.** Zarnicski Pájo 20 éves pasicevői lakatosnak tegnap a vasfűrőgép elkapta a karját és azt teljesen összezúzta. A súlyosan megsérült lakost be szállították a novisadi kórházba ahol ápolás alá vették.

— **Jegyezze fel magának: A „Frohsinn” műkedvelői szombaton este adják elő a „Molnár és gyermeké”-t. Utána tánc reggelig.**

(x) 40.000 nyeremény lesz november 2-ától 20-ig kisorsolva az osztálysorsjegye húzásán, köztük az 1.000.000 dináros is. Vásárolja meg sorsjegyet Vojv. Trg. Agenciánál, Kralja Petra 29. 2148-1-3

— **Verekedő ügyvédek.** Budapestről jelentik. Példátlan botrány történt ma a törvényszéken. Az egyik tárgyaláson Hellenberg Árpád és Gergely Ernő ügyvédek jelentek meg feleik képviselőként. Hellenberg ügyvéd, aki 75 százalékos rokkant katona idegbajos ember, izgatott hangon kezdte meg előterjesztését. Álláspontját Gergely kifogásolta, majd izgatott vitatkozás fejlődött ki köztük és a szóváltás vége

az lett, hogy a két ügyvéd egymásra rohant. Ütötték, verték egymást, közben feldöntötték az asztalt, szétszórták az iratokat. A bíró nem tudta őket lecsillapítani és a nagy zajra berohanó teremsgazdák választották szét a verekedőket. A páratlan eset nagy feltűnést keltett jogász körökben.

— **Novisad legjobb műkedvelői adják elő szombaton este a Szlobodában a „Molnár és gyermeké”-t. Utána reggelig tartó táncmulatság.**

— **A reformáció emlékünnepe.** A reformáció emlékünnepe alkalmával ma délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet, délután 3 órakor pedig ima lesz a református templomban.

— **Uj napilap Bécsben.** Bécsből jelentik: ma új napilap jelent meg, a Wiener Neueste Nachrichten. A lap közel áll a nagynémetekhez.

— **Pincetűz.** A központi Hitelintézet Miletics utcai palotájának pincéjében tegnap délután hat órakor kigyulladt az ott elhelyezett villamos transzformátor. Az áramot a villamos telep alkalmazottai kikapcsolták, a tüzet pedig két kézfecskendővel a tűzoltók oltották el. A kár 8000 dinár.

— **Tánciskolában lopott kabátokat.** Néhány nappal ezelőtt több feljelentés érkezett a novisadi rendőrséghez, hogy egy tánciskolából réli kabátokat loptak. Hajdu Ferenc Pirosi ut 19. számú ház alatti lakosnak 1700 dinár értékű kabátját lopták el, Gyuraszevics Sztevan Primorszka ucca 16. szám alatti lakosnak 300 dinár értékű gummiköpenyét is. A rendőrség megindította a nyomozást és tegnap letartóztatta a kabátlovajt Masa Károly 19 éves cipészegéd. Usztavzka ucca 28. szám alatti lakos személyében. Masa csak két kabát lopást ismer be. Átadják az ügyészségnek.

— **Rendőri hírek.** Miodragovics Mita cseneji földműves tegnap délelőtt a Temerini kaputól a Sárgea répáig terjedő utszakoson elvesztette fekete bőrtárcáját 2800 dinár tartalommal. — Pajer Dénes Gajeva ucca 25. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy néhány nappal ezelőtt a Két galamb vendéglőben eltűnt 8.000 dinár értékű aranyórája. A rendőrség megindította a nyomozást. — A novisadi rendőrség tegnap előállította Zsivkovic Sztevant, akinél egy revolvert találtak, miután nincs fegyverviselési engedélye, nyolc napi elzárásra ítélte a rendőrség utána pedig Osijekre toloncolják mert az államügyészség lopás miatt körözi.

— **Meggyilkolta a férjét, azután megfőzte.** Lipcséből jelentik: Wölkel Ottó lipcsei államrendőrt az elmúlt éjjel a felesége és sógora meggyilkolta. Az asszony, aki a bátyját Lipcsébe hívta, éjjel rá támadt férjére, agyonverte, azután lábait és karjait levágták. A szomszédok, akik hallották a segélykiáltásokat értesítették a rendőrséget, amely feltörve az ajtót benyomult a szobába, ahol rettenetes látvány tárult eléjük. Az áldozat fejét és két karját nagy üstben találták, mely alatt már tüzetgyújtottak. A szekrénybe megtalálták a meggyilkolt rendőr törzsét. A gyilkos asszony bátyja azt vallotta, hogy az asszony hívására érkezett Lodzból, ahol rendőrügynök. Mindkettőjüket letartóztatták.

(x) **Tűzfát, kokszot, kőszent** mielőtt beszerez, tekintse meg *Krajačević* fatelepét. Telefon 165. 1528

— **Vakmerő rablótámadás Amerikában.** Buffalóból jelentik: Negyven rabló megtámadott egy autóbilét, amelyben bankpénzeket szállítottak. Megölték a sofőrt, súlyosan megsebesítették a két kísérőt, majd tizenkilenc ezer font sterlinget magukhoz véve elmenekültek.

— **A bukaresti olasz követ autóbalesete.** Bukarestből jelentik. Deloise bukaresti olasz követet súlyos autóbilészerencsétlenség érte. A követ Foksaniba igyekezett. A teljes gyorsasággal haladó autó egy meredek lejtőről a sofőr a vigyázatlansága következtében a völgybe zuhant. A szerencsétlenül járt utasokat, egy arrahaladó teherautó munkásai szedték ki az autóbilét roncsai alól. Ugy a követet mint a sofőrt súlyos sebesüléssel szállították kórházba.

Pályaudvarokon mindig követelje a „Delbácska”-t!

APOLLO október 31-én november 1-én

RUDOLFO VALENTINO

(A szent ördög)

Történet a forró szerelemtől 7 felvonásban

Főszereplők:

Rudolfo Valentino, Nitta Naldi, Helene d'Algi

ODEON október hó 31-én november hó 1-én

Párisi éjszakák

A földalatti Páris legnagyobb szenzációja 7 felvonásban

Főszerepben a legelegánsabb apacs:
Lon Tellegan

APOLLO november hó 2-án és 3-án

Jön! „LUX” Jön!

„LUX”

(A néma vádló)

Szenzációs bűnügyi dráma 6 felvonásban, amelyben „LUX” a csodakutya valóban bűntelent csodákat művel!

— Adományok a Zagrebban tanuló szegénysorsú magyar diák részére. A tanári pályára készülő szegénysorsú magyar diák részére az első 100 dináros adományon kívül még a következő összegek folytak be szerkesztőségünkbe: N. N. 100 dinár, N. N. 100 dinár, dr. Brezovszky 100 dinár, Gausz János 100 dinár, N. N. 100 dinár, Achs 100 dinár. Eddigi összes gyűjtésünk 700 dinár. Miután ez az összeg még nem elegendő ahhoz, hogy tanári diplomát szerezhessen az a magyar diák, aki egyedül készül erre a tövises pályára, kérjük olvasóinkat még további adományok beküldésére.

— Mussolini testőreinek autóbalesete. Rómából jelentik: Mussolini tegnap este Milánóból utazott. Kevéssel elindulása előtt egy teherautó, amelyen fascista testőrök voltak, összeütközött egy villamos kocsival. Az összeütközés alkalmával két testőr megsebesült.

— Jelentés a kínai harcterről. Párisból jelentik: Csang-Cso-Lin tábornok ellentámadást intézett és elfoglalta Kiangcsu közelében Haicsov fontos kikötőjét. A győzelem jelentősége számottevő és több ellenséges csapat visszavonulását teszi szükségessé.

— A Titel—orlováti vasutvonal megnyitása. A Titel és Orlovát között elkészült vasutvonalat vasárnap fogják ünnepélyesen megnyitni.

— Az olasz újságírók és a fascisták. Rómából jelentik: A Risorgimento szerint a kormánykörökben az a szándék, hogy a római újságíró egyesület után, most a milánói újságíró egyesületet is fascista vezetőség alá helyezik.

— Választások Kanadában. A kanadai Ottavából jelentik: Az általános képviselőválasztások tegnap mentek végbe. Az eddigi rendelkezésre álló eredmények szerint kétségtelennek látszik, hogy az új parlamentben ismét a konzervatív párt lesz a többség. Ideiglenes számítás szerint a konzervatív párt 88, a liberális 54, a haladók 2, a munkáspárt 1 mandátummal fog rendelkezni. Megbukott a volt miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter és a kormány tagjai közül csupán három jutott ismét mandátumhoz.

— Péksztrájk fenyegeti Bécsset. A péksegédek bérmozgalma kiélesedett. A bizalmi emberek ragaszkodnak hozzá, hogy követeléseiket november 2-ig elégték ki. Valószínű, hogy kedden reggel kitör a péksztrájk.

SPORT

Ma délután 3 órakor Jugoslavia—OSKV

Karagyorgye-pálya

Szerénytelenség volna az országos bajnokságot mostani vendégszereplésével kapcsolatban a novisadi csapatok esetleges győzelmi esélyeiről beszélni. Csak arról lehet szó, hogy csapataink olyan játékot produkáljanak amely a bajnokságot is teljes iramu komoly küzdelemre készítse és így a közönségnek alkalma legyen gyönyörködni a bajnokságot kitűnő csatárjátékában.

A Jugoslavia mindkét mérkőzésre komplett első csapatával áll ki. Természetesen a novisadiak is legjobbjait állítják csatasorba. A novisadi csapatok most jó formában vannak és így élvezetes küzdelemre van kilátás.

A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik a Karagyorgye sporttelepen és abban a következő összeállításban vesznek részt:

Jugoslavia:

Nemes
Todoric Petrovics
Mladenovics Mahék Martics
Csubiç Jovanoviç Kuzmanoviç Sztakiç Szekuliç

OSKV:

Risztó Ognjanovics Sevics Marjanovics Grgarov
Popovics Weisz Alekszics
Zsivics Jovanovics Kricskov

Holnap a Beocsinf Sport Club is játszik Novisadon. Az országos bajnok Jugoslavia holnap délután a NAK ellen mérkőzik. Bevezetésül előmérkőzést játszanak, amelyben a Beocsini SC áll ki a NAK kombinált csapata ellen. Ez a mérkőzés méltó bevezetője lesz az utána következő főmérkőzésnek. A beocsini csapat fejlett technikája és hatalmas küzdő képessége a novisadi közönség előtt már ismeretes a Radnicski ellen lejátszott selejtező döntő küzdelmében a jóképességű novisadi csapatnak méltó ellenfele volt. Ezt a mérkőzést délután 5-kor kezdik meg.

Pályázati szelvényeket csak ma délután 2 óráig fogadunk el.

A NAK halottak napján megkoszoruzza halottainak sírját. Vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg az egyesület évenként szokásos kegyeletes ünnepségét. Az elnökség és a tagok megkoszorúzzák dr. Marcekovich Imre volt díszelnök, Sztika Rezső, Breznik Sándor és Csordás György sírját. Az egyesület ezúttal is felszólítja tagjait a minél nagyobb számban való megjelenésre.

Pályázati határidő október 30.

Aszombati és vasárnapi mérkőzések eredményei:

Jugoslavia—OSKV

Eredmény:

Jugoslavia—NAK

Eredmény:

A pályázó neve és címe:

ZENE

Pietro Mascagni Beogradban. Olaszország legnagyobb zeneköltője Mascagni Pietro a beogradi Nemzeti Színház meghívására a napokban Beogradba érkezik, ahol két estén fog vendégszerepeltetni mint dirigens. November 4-én saját operáját a „Parasztbecsületet” fogja vezényelni, november 5-én pedig Verdi „Aidáját.” A világhírű maestro vendégszereplése iránt óriási érdeklődés nyilvánul.

TÖRVÉNYSZÉK

(§) Németségyalásért 500 dinár pénzbírság. A novisadi ügyészség azzal vádolta Dera Arisztid 34 éves novisadi loreskedőt, hogy 1923 december 26-án a Srpski Kralj vendéglőben többek előtt sértő kifejezésekkel illette a szerb népet. A novisadi törvényszék ezért tegnap 500 dinár pénzbírságra ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

(§) Letartóztatásban marad a kiszácsi malomtulajdonos. Megirtuk, hogy a novisadi ügyészség előterjesztésére a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte Kollár Mihály kiszácsi malomtulajdonost mert az a vád merült fel ellene, hogy malmát, amelyet jól bebiztosított, maga gyújtotta fel. Kollár Mihály a vádtanácshoz feleltette a vizsgálóbíró határozata ellen, de az jóváhagyta a vizsgálati fogságot.

(§) A lumpolás vége. Guzsvári Cecilia ez év október 1-én Szivozsinszki Andrija petrovadini tisztviselővel mulatott együtt és a mulatozás alatt kilopta zsebéből 2000 dinárt tartalmazó tárcáját. A járásbíró ezért tegnap két havi fogházra ítélte Guzsvári Ceciliát.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

A dinár árfolyamai

Bécs . . . 1257.25 | Prága . . .
Budapest . . . 1268— | Berlin . . .

Okt. 30	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.22	—	—	177.50
Zürich	—	10.875	10.885	1927.50
Newyork	519.—	56.275	56.35	—
London	25.142	273.—	273.60	484.50
Páris	21.82	238.—	224.—	420.75
Milano	20.575	223.50	224.—	396.50
Prága	15.40	167.25	167.375	296.50
Berlin	—	13.40	13.42	2380.—
Budapest	72.80	793.—	797.—	14.—
Brüsszel	23.55	255.50	—	453.50
Bécs	—	794.50	796.75	14.1/8
Bukarest	2.50	26.65	—	47.7/8
Amsterdam	—	—	—	4024.—
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde

1925 október 30, 5 óra

Bécs . . . 796.— | Prága . . . 167.40
Páris . . . 238.— | Zürich . . . 1088.—
Milano . . . 224.— | London . . . 274.35
Newyork . . . 5635.— | Budapest . . . —
Irányzat: csendes

Chicago terménytőzsde

1925 október 30, 10 óra

Buza	Tengeri
December . . . 147.—	December . . . 75.—
május 1926 . . . 143.3/8	május 1926 . . . 78.75
Julius . . . 126.9/8	Julius . . . 79.75

Irányzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1925 október 30. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen . . . kínálat 250.—, 400 mm
kötés 250.—, 400 mm
bácskai 76-77, 2°/_o . . . kötés 250.—, 400 mm
bácskai 77, 2°/_o Tisza . . . kötés 252.50, 100 mm
bánáti 77-78, 2°/_o Tisza . . . kötés 255.—, 1000 mm
bánáti Usancen Senta par. . . kötés 250.—, 250 mm

Tengeri

bácskai duplikát kassza kínálat 175.—, 100 mm
kötés 174.—, 100 mm
bácskai uj . . . kínálat 105.—, kereslet 102.50,
szerémi duplikát kassza kötés 172.50, 200 mm
szerémi száritott Sremski Mitrovica . . . kötés 160.—, 100 mm

Buzaliszt

bácskai nullás g. duplikát kassza kínálat 400,
bácskai 5. sz. kenyér . . . kötés 300.—, 100 mm
bácskai kenyér 80°/_o . . . kötés 305.—, 200 mm
bácskai kenyér 80°/_o . . . kötés 310.—, 300 mm
Irányzat: csendes

Novisadi értéktőzsde

1925 október 30. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 77.50, kínálat 79.50, kötés —, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárszovanyainak rendezésére kereslet 48.50, kínálat 52.—, kötés —.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 330.—, kínálat 335.—, kötés —, 1888. évi nyerevény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet 65.—, kínálat 75.—, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kínálat —.

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat 75. Iparbank kereslet 133.—, kínálat 135.—, kötés —.

Hirdetők figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetések csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

APRÓ HIRDETÉSEK

RÉZÜSTÖK a legnagyobb választékban Vasa Malocić rézművesnél Novi Sad, Kisačka ul. 32. 2024-1-12

EGY BUTOROZOTT SZOBA 1-2 uriember részére azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóban. 2122-1-2

NÉZZE ÁT RÉGI LEVELEZÉSEIT. Ha van öreg levelezése bármely országból, 1840-1900. év közötti, megveszem a borítékjait a rajta levő postabélyegekkel. Magas árat fizetek! **FISER J. RIHARD,** írógépmester, Futoski put 77. Novisad. Lövőde. 2135-1-3

FÜRDŐMESTERIÁLLÁS Egészséges, — lehetőleg gyermektelen házaspár — fürdőmesterei és ápolónői állásra azonnali belépésre kerestetik. Személyes jelentkezés dr. Müller Matyas orvosnál Novi Vrba-son. 2144-1-4

JOGVÉGZETT FIATAL-EMBER a gabona és malom szakmában teljesen jártas, bármilyen állást, vagy munkát vállal. Cim a kiadóban. 1-4

ELÁRUSÍTÓLEÉNY, fiatalabb, felvétetik cukorka üzletbe. Cim a kiadóban (Wagner-palota.) 2156-1-2

HIRDETÉSEK

Gyászjelentés

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett leányom, illetve testvér és nagynéni

özv. Nenadovics Milánné szül. Fléger Emilia

f. hó 29-én este fél 8 órakor hosszu szenvedés után életének 41. évében csendesen elhunyt.

Temetése f. hó 31-én d. u. 4 órakor lesz a Bátorijeva u. 48. számú gyászházban.

A gyászoló család.

különleges bélyegzőkészítés

Kr. Aleks. ul. 7. **NOVISAD** Marković(Winkle)Pal. Vojvodina legrégebbi szaküzlete.

A legjobb és legtartósabb bélyegzők készítése. SZAKMABELI CIKKEK ÁLLANDÓ RAKTÁRA.

Ujdonság! „Favorit” ajtóablák Ujdonság! rendelése félóra alatt elkészítetnek.

Gyümölcsfák

a novisadi és környékbeli t. közönség részére, Šarić J. faiskolájából kaphatók

„Barfuss kertészetben”

Kamenička ulica 23. a vasútállomással szemben

Kis gyermekek mellé

fiatal leány

felvétetik

Carinska ulica 6. szám (volt Magyar utca)

Mai naptól kezdve ezután minden nap az „Aranyhordó” vendéglőben (Futaki ut 60.) **Bébé Márton** első szolista hangversenyz zenekarával. Szombaton és vasárnap este 8 órától simmy tánc. Belépődij nincs

MEGHIVÓ

Szombaton, 1925 október hó 31-én a **Slobodában** rendezi műkedvelő előadását a novisadi „Frohsinn” dalegyet. Szinre kerül Ervin Vellmann népszínműve **kilenc** képbén:

A MOLNÁR és GYERMEKE vagy **A FUKAR LEÁNYA**

SZEMÉLYEK:

Reinhold a molnár . . . Fischer Konrad ur	Konrad a fia, molnárlég. Tukanits Janos ur
Maria a leánya . . . Tukanits Mariska kisassz.	Margaretta vendéglősnő Tukanits Janosné
Schulzné a nővére . . . Majsay Ilonka kisasszony	John sirásó . . . Abt Lutz ur
Pap . . .	Rendező: . . . Diszitő: Holitzky Károly ur
Bumig özvegyasszony . . . Tangl Magda urnő	Bernhardt Ferenc ur

Katona zene — Kezdeté este pont fél 9 órekor — Előadás után tánc

HELYÁRAK:

Páholy 200 dinár; Fenttartott hely 50 dinár; I. hely 40 dinár; II. hely 30 dinár; III. hely 20 dinár; Balkon 1-20 ig 30 dinár; 21-45-ig 20 dinár; Állóhely 10 dinár. Jegyek elővételben kaphatók Kara József és Társa üzletében Futaki ut 48. szám alatt

Tolongsok elkerülése céljából pénztárnyitás szombaton délután 5 órakor lesz

Bóde eladó

a Szent János-téren (uj Buza-tér) jóforgalmu trafikkal és vegyeskereskedéssel. Bővebbet ugyanott. 2155-1-3

Irodának alkalmas két butorozott szoba

kiadó

Cim a kiadóhivatalban.

2159-1

Olcsó favágás.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy mindennemű **fa vágását és aprítását** motorfűrészemmel házaknál is a legutányosabb áron vállalom.

Bogya János, Slovačka (Attila) u. 22.

Komlódrót

horganyozott és fekete minden mennyiségben

legolcsóbban

azonnal szállít

BARZEL R. T.

vaskereskedés, Subotica

Kérjen árajánlatot!

Oklevéllel kiténtetett

KIRAKATRENDEZŐ

kirakat rendezést vállal több cégnél. Cim: Ábrahám 2123 könyvkereskedésében. 1-4

Uionnan megnyilt fűszer és csemegeüzlet!

Ezuton van szerencsém a n. é. helybeli és környékbeli vásárló közönség szives tudomására hozni, hogy a helybeli piacon Kralja Petra ulica 16. szám alatt a Soa illatszertár mellett

fűszer- és csemegekereskedést

nyitottam, ahol állandóan a legjobb minőségű és legfrissebb árut tartom raktáron. Amidőn a n. é. közönség szives támogatását kérem, egyben biztosítom mindenkor a legpontosabb és leggyorsabb kiszolgálásról épugy, mint a legolcsóbb áraitól. Tisztelettel **A. Kirilović**

Komló termelők figyelmébe!

Elsőrendű, horganyozott

KOMLÓDRÓTOT

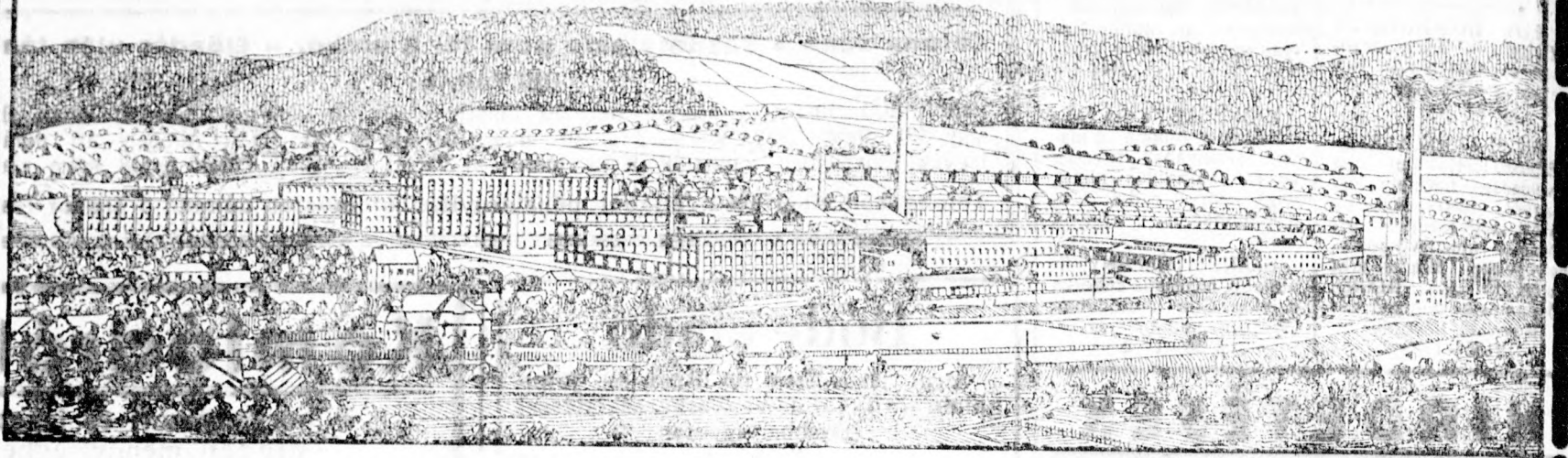
minden mennyiségben, raktárról a legolcsóbban szállít

KRAMER TESTVÉREK

Drótárugyár **NOVISAD, Mali Liman.**

Komló termelők figyelmébe!

Ranta

Európa legnagyobb gyára

**5000 törekvő munkás 1 óra alatt gyárt
5000 pár jó és olcsó cipőt**

Ranta

cipő- és bőr-részvénytársaság

NOVI SAD

Beograd	Sombor	Split	Zemun
Zagreb	Vel. Bečkerek	Sarajevo	Subotica
Osijek	Dubrovnik	Brod n/S.	Skoplje
Maribor			